

Posudek oponenta na diplomovou práci

Název práce: Vnímání nahých mužských postav s různým stupněm vzrušení a atraktivity – Eye trackingová studie na ženských subjektech

Autor práce: Bc. Nicole Komjatiová

Rok: 2019

Institute: Fakulta humanitních studií, Katedra obecné antropologie, UK

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Klapilová, Ph.D.

Oponent: Mgr. Petr Adámek

Předkládaná práce je hodnocena

1. Z hlediska obsahového záměru, naplnění zadání a zvládnutí heuristiky

B

2. Z hlediska požadavků na jazykovou správnost

B (občasné překlepy a chyby, kupř. s. 56 první odstavec aj.)

3. Z hlediska požadavků na formální úpravu, požadovaný rozsah, dodržování citačních norem, odkazy a bibliografii

A

4. Připomínky, náměty, otázky k rozpravě:

Diplomantka si jako téma své magisterské práce zvolila vizuální percepci žen směrem k mužským postavám v různých fázích odhalenosti a vzrušenosti. V první teoretické části textu je čtenář zevrubně seznámen s problematikou výzkumů ženské sexuální odpovědi. Komjatiová zde cituje velké množství literatury a z textu je znát, že dané problematice opravdu rozumí. V následující empirické části jsou poté představeny metody a eye trackingový experiment, v němž je však již možno narazit na několik nepřesností a problematických detailů. Na samém začátku se dozvídáme o tvorbě stimulů, které jsou dle slov autorky unikátní. Vytváření datasetu je popsáno velice podrobně a probíhalo na vysoké úrovni s plně profesionálním vybavením. Výhrady k celému datasetu mám zaprvé k jeho poměrně nízké variabilitě (čtyři atraktivní a čtyři neatraktivní muži, každý ve čtyřech, respektive ve třech podmínkách), která by v budoucnosti mohla zabránit jeho používání v jiných experimentech. Za druhé je to finální kompozitní charakter celého setu. Vzhledem k nedostatečnému počtu atraktivních mužů v základním vzorku fotografovaných mužů musela autorka studie se svými kolegy přistoupit ke skládání snímků do nových kompozitů, aby získali dostatek atraktivně hodnocených „kompozitních“ mužů. Toto rozhodnutí však, dle mého názoru, částečně snižuje ekologickou validitu setu, avšak pro posouzení tohoto tvrzení by bylo nutné samotné stimuly vidět. Plně chápu důvody, které k tomuto rozhodnutí vedly a jsou zmiňované i v textu práce (zejména nízký rozpočet), a proto nebudu výše uváděné promítat do celkového hodnocení. Jistá nepřesnost, respektive tvrzení, z nějž není možné vyvodit validní informaci, se týká maximální možné frekvence snímání pomocí Eyelinku 1000plus, u něhož je opravdu možné dosáhnout až frekvence 2000Hz, avšak v jiné konfiguraci než se nachází v rámci laboratoří NUDZ. Zde přístroj pracuje „pouze“ s frekvencí 1000Hz. Dále nebylo nutné využívat fixaci hlavy dobrovolnice (zařízení v laboratoři dokáže při minimálním snížení přesnosti pracovat

v tzv. remote módu, jež fixaci nevyžaduje), což by pravděpodobně vedlo i k celkovému snížení jisté nepohodlnosti participantek v rámci experimentu a tím i zpřesnění výsledků. V neposlední řadě však považuji za nutné upozornit na dva zásadní detaily, které dle mého názoru mohly částečně narušit celkový výsledek experimentu. Zaprvé se jedná o časové okno, které bylo stanoveno na 8 sekund. Komjatiová to zdůvodňuje takto: „*Všechny stimuly byly promítány v randomizovaném pořadí po dobu 15 sekund (v rámci analýzy výsledku z eye trackingu jsme však braly v potaz pouze 8 sekund, u kterých jsme předpokládaly, že se jedná o prvotní pohled neovlivněn kognicí, [...])*” Bohužel se již nedočítáme o žádném odkazu na literaturu, jež by toto tvrzení potvrdila a na první pohled se může zdát, že se jedná pouze o náhodně zvolený interval. Druhým bodem, který byl sice v teoretickém úvodu zmíněn (str. 16), ale v samotném experimentu naprosto opomenut, je důležitost světelných podmínek v případě pupilometrie, jejíž výsledky se ukázaly v rozporu s výsledky předchozích experimentů. Je možné, že naměřené hodnoty dilatace pupily, která se měla dle hypotéz rozšířit v případě obnažených mužských stimulů oproti kondici se stimulem zahaleným, hrála roli přítomnost černého spodního prádla, které bylo participantům na fotografování zapůjčeno. Tmavé prádlo může celkově snížit jas fotografie (v tomto případě monitoru), a tím vést k větší dilataci pupily, než u fotografií nahých, tudíž o něco světlejších stimulů. Bylo by tedy dobré změřit celkové světelné vyzařování jednotlivých stimulů a poté ho použít jako kovariátu k naměřeným výsledkům, aby bylo možné vyloučit nebo potvrdit efekt jasu na výsledky.

Celkově je práce na opravdu vysoké úrovni. Empirická část však bohužel obsahovala několik, dle mého pohledu stěžejních limitů zmíněných výše. Celkově tedy navrhuji známku **Velmi dobře (B)**

Celkový návrh hodnocení:

Velmi dobře (B)

V Klecanech dne 9.9.2019

Mgr. Petr Adámek